ڤەرتووکی کۆرس
Course Book

ناوی کۆرس	دراسات متقدمە فی علم النفس التربوی (2018– 2019)
مامۆستای بەرپرس	پ.د. عمر یاسین ملا زادە
بەش/ زانکۆ	کۆلێژی پەروەردە/ قۆناغی دووەم — زانکۆی سەلاحەدین
لینکی کورس	
پەیوەندی	Tel: 0750 4832384 — E-mail: dr_omer2005@yahoo.com

گرینگی و پێویستی:

دەروونزانی پەروەردەیی لقێکی گرنگی دەروونزانیەوە، بایەخ و گرنگی بەقۆناغە جیاجیاکانی مرۆڤ دەدات بەمەبەستی یارمەتیدانی شارەزا و بەخێوکار و مامۆستایان بۆ دانانی پرۆگرامەکانی خوێندنی شیاو بەشێوەیەك کەلەگەڵ ئاست و خواست و ئارەزوو و گەشەی منداڵ بگونجێ، ئەوەش بۆ گەیشتن بەئامانجەکان و جێبەجێکردنیان و دروستکردنی کەش و هەوایەکی پەروەردەیی گونجاوو ، ئەو بارودۆخەی کەکرداری فێربوون و فێرکردنی بەشێوەیەکی دروست بۆ قوتابیان تیادا روودەدا، هەروەها بەمەبەستی راهێنانی قوتابیان لەسەر داب و نەریت و بیر و بۆچوونێکی دروست بۆ ژیان و ئەنجامدانی هەندێ تاقیکردنەوەی پەیوەندار بەژیانی قوتابیان و هەڵبژاردنی باشترین سیستەمی خوێندنی گونجاو لەگەڵ ژیانی کۆمەڵگادا، هەروەها پێوانی ئاستی کەسایەتی و زیرەکیو ئاستو هۆشی تاکەکانی کۆمەڵ بەرێگای تاقیکردنەوە سایکۆلۆجیەکان و دەستنیشانکردنی توانا و ئاستیان لەهەموو بوارەکانی ژیان، بۆیە ئەو زانا و شارەزایانەی کەلەو بوارە کاردەکەن هەوڵدەدەن کەئەو کێشە و گرفتانەی پەیوەندی بەرەفتاری قوتابی و فێربوون و فێرکردن هەیە چارەسەری بکەن، وەك کێشەی درەنگ فێربوون و دواکەوتن و دابڕان و وازهێنان لەخوێندن و کێشەی دابەزینی ئاستی خوێندن و کێشەی وەدەست هێنانی نمرەی کەم لەبابەتەکان و لێکۆڵینەوە کردن دەربارەی جیاوازی تاکایەتی لەنێوان قوتابیان و لێکۆڵینەوە کردن لەسەر کێشە دەروونییەکان و ئاستی پەیوەندی نێوان قوتابیان لەلایەك و نێوان قوتابی و مامۆستایان لەلایەکی تر، هەروەها هاندانی ئەنجامدانی ئەو لێکۆڵینەوە زانستیانەی کەپەیوەندارن بەکێشەکانی فێربوون و فێرکردن و رەفتار و خوورەوشتی قوتابی.

پەیامە گرنگەکانی کۆرس: Course objective

لەهەموو زانکۆکانی جیهان دەروونزانی پەروەردەیی کارمەندی فێرکردن و مامۆستای پسپۆر بۆ فێرکردنی قوتابی بۆ هەموو قۆناغەکانی خوێندن ئامادە دەکا، هەروەها یارمەتی ئەنجامدانی توێژینەوەکان دەدا دەربارەی رەفتاری فێربوون و فێرکردن و ئەنجامدانی تاقیکردنەوەکان و پلان دانانی بەرنامەکانی یارمەتیدانی منداڵ لەناو خێزان و قوتابخانە و یارمەتیدانی مامۆستایان بۆ

چارەسەرکردنی کێشەکانی ناو پۆل.واتە دەروونزانی پەروەردەیی بریتییە لەو لێکۆڵینەوە زانستییانەی کەلەسەر رەفتاری مرۆڤ ئەنجام دەدرێ لەمیانی کردارە پەروەردەییەکانداو، ئەو زانستەیە کەبایەخ بە فێربوون learning و فێرکردن instruction یان teachingدەدا کەقوتابی و خوێندکار لەهەڵوێستە قوتابخانەییەکاندا وەری دەگرن.

دەروونزانی پەروەردەیی بۆ مامۆستا زۆر گرنگە چونکە مامۆستای سەرکەوتوو بەبێ ئامادەباشی بۆ پیشەکەی ناتوانێ کارەکەی بەرێکی ئەنجام بدات، دەروونزانی پەروەردەیی بەپرنسیپە دەروونیە دروست و پێویستیەکان یارمەتی مامۆستا بۆ کرداری وانە وتنەوە دەدا و توانایەکی راستو گونجاوی بۆ وانە وتنەوەو شێوازێکی گونجاوی فێرکردنی کارای پێ دەبەخشێ، بەگوێرەی لێکۆڵینەوە زانستییەکان مامۆستای سەرکەوتوو ئەو کەسەیە کە پەرۆشە بۆ وەرگرتنی شارەزایی و لێهاتوویی و وای لێدەکات، کە بەهۆی ئامادەباشی پیشەیی و راهێنانی بەردەوام و ئارەزووی وانەوتنەوە تێگەیشتنی بۆ فێرکردنی فراوان زیاتر بێ.

سەرچاوە گرنگەکانی ئەو کۆرسە : Course Reading List and References

سەرچاوە بنەرەتیەکان	سەرچاوەی سوودبەخش:	گۆڤار و ڤیدیۆ ئینتەرنێت:
1- د. صالح حسن احمد الداهري، و د. وهيب مجيد الكبيسي (1999): علم النفس العام، ط1، دار الكندي للنشر والتوزيع، الاردن، أربد، ص.25 2- عبدالرحمن عدس، ونحي الدين توق (1986): المدخل الى علم النفس، ط2، جون جايلي واولاده، الجامعة الاردنية،عمان، ص17. 3- د. فاضل محسن الازيرجادي، (1991): اسس علم النفس التربوي، ط1، دار الكتب للطباعة والنشر، جامعة الموصل، ص29..	1- د. عمر ياسين (1999): خدمات التوجيه والارشاد التربوي واثرها على بعض المتغيرات التربوية، مجلة زانكو للعلوم الانسانية، السنة الثالثة، العدد(6) ، جامعة صلاح الدين، اربيل. 2- د.عمر ياسين ود. علاء الدين كاظم عبدالله، (2012): الغاء الامتحانات للصفوف الثلاثة الاولى للتعليم الاساس في اقليم كوردستان العراق من وجهة نظر التربويين، مجلة جامعة كركوك، الدراسات الانسانية ، المجلد (7)، العدد(3)، السنة 2012، كركوك. 3- د. صالح محمد علي ابو	1. Heward, W.L. (2002) exceptional children (5th ed) colombus ohio Merril. 2. sprinthal., N., sprinthal. R., oj a. s. (1994): Educational Psychology: Adevelopmental Aproach . Me . Graw Hill, Inc, New York. 3. woolfolk ,A.E,(1990) Educat ional psychalogg, London, prentice Hall International. 4. http://www.aljobran.net/show thread.php/t=3668 5. http://www.shifa.uni.ccl 6. www.projects.myhs.net - www.cogent.mitedu/ MITECS /Article/ oatley .html)

4- د. حنان عبدالحميد العنابي، (2002): علم النفس التربوي، ط2، دار صفاء للنشر والتوزيع، الاردن، عمان، ص13.. 5- حنان عبدالحميد العناني، (2002): علم النفس التربوي، ط2، دار صفاء للنشر والتوزيع، الاردن، عمان، ص15. 6- د. عدنان يوسف العتوم، وآخرون 2005: علم النفس التربوي، النظرية والتطبيق، ط1، دار السيرة للنشر والتوزيع والطباعة، الاردن، عمان.	جادو(2003: علم النفس التربوي ، ط3، دار المسيرة للنشر والتوزيع والطباعة ، الأردن ، عمان. 4-البيلي ، محمد قاسم عبدالقادر ، و أحمد العمادي (1997) : علم النفس التربوي وتطبيقاته ،ط1، مكتبة الفلاح للطباعة والنشر والتوزيع، الامارات العربية المتحدة. 5- د. صالح حسن احمد الداهري، (2000):- مبادیو الارشاد النفسي والتربوى ، گ1، دار الكندى للنشر والتوزيع ، الّردن، أربد	سەرچاوە بەزمانی کوردی : 1- د. عمر یاسین ملازدە دروونزان (علم النفس)، چاپخانەی زانکۆی سەلاحەدین،هەولێر، 2000. 2- د. عمر یاسین ملازدە، مرۆڤ لەروانگەی دەروونزانی ، چاپخانەی وەزارەتی رۆشنبیری، هەولێر، 2005. 3- د. عمر یاسین ملازدە، دەروونزانی پەروەردەیی (علم النفس التربوی، چاپخانەی رۆژهەلات، هەولێر، 20016

بابەتەكان و تەرخان كردنی كۆی هەفتەكانی كەبۆ وتنەوەیان بەش كراوە:

1- مفهوم علم النفس التربوي

2- مكونات علم النفس التربوي

3- الفروع التي لها علامة وثيقة بعلم النفس التربوي (5) فروع

النمو، التجريبي ، الاجتماعي، العلاجي، القياس، القياس النفسي.

4- توصيات تربوية مهمة للدرسين

5- قوانين التعلم الجيد

6- علاقة العمر بالقدرة العقلية على التعلم.

7- مكونات العملية التربوية والمناخ الصفي الملائم

8- الذكاء وانواعه، اختبارات الذكاء والقدرات العقلية

9- أراء العلماء حول الذكاء.

10- الوراثة والبيئة تربويا

11- الارشاد التربوي، أنواعه وطرقه

12- الثواب والعقاب.

13- مجالات علم النفس التربوي:

14- اهم مشكلات الطالب في الدرسة بطء: التعلم والتأخر الدراسي. 15- التربية الخاصة (معناها، اهدافها) 16- فئات التربية الخاصة 17- بعض الانظمة التربوية في الجامعات المتقدمة في العالم 18- مراجعة عامة بعض المواقع الهامة امتحان تحريري قبل السعي السنوي.
ئامانجەكانی ئەم كۆرسە دەكریَت لەم خالآنەی خوارەوە كورت بكریَنەوە: 1- دوورخستنەوەی بیروبۆچوونە پەروەردەییە نادروستەكان. 2- ئاگاداركردنەوەی مامۆستا لەو پرەنسیپە دروستانەی كەفێربوونی قوتابخانەیی شیدەكەنەوە 3- پوخت كردن و ڕێككردنی ئەنجامدانی پیشەی وانە وتنەوە لەلایەن مامۆستاوە. 4- پێدانی كارامەیی شیكردنەوەی زانستی بەمامۆستا لەكرداری پەروەردەییدا. 5- راهێنانی مامۆستا لەسەر شیكردنەوەی زانستی كرداری پەروەردەیی 6- یارمەتیدانی مامۆستا دەربارەی پێشبینیكردنێكی زانستی بۆ رەفتاری قوتابی. 7- پێدانی ئەو پرەنسیپ و بنەما و بیردۆزانەی كەكاریگەریان لەسەر پرۆسەی فێربوون و فێركردن هەیە بەمەبەستی تێگەیشتن و پەیڕەوكردنی لەناو پۆلی خوێندندا و چارەسەركردنی ئەو كێشانەی كە لەناو پۆلدا ڕووبەڕووی مامۆستا و قوتابی دەبنەوە. 8- یارمەتیدانی مامۆستا بۆ زانینی ئەو شتانەی كەكار لەسەر كرداری فێربوون دەكەن لەخەسلەتە جۆراوجۆرەكانی قوتابی پێش فێربوون و، پێوانی ئاستی فێربوون و توانا و را و ئاراستەكان دوای فێربوون. 9- سوود بینینی لەپرەنسیپ و چەمك و بیردۆزە دەروونییەكان بۆ بوارەكانی گەشەكردن و پاڵنەر و زیرەكی و بیرهاتنەوە و بیركردنەوە و چارەسەركردنی كێشەكان كەدەتوانرێ لەمیانی كرداری فێربوون و فێركردنی ناو پۆل پەیڕەو بكرێ.

جامعة صلاح الدين
كلية التربية
قسم الارشاد التربوي النفسي

أسئلة إمتحان نهاية الكورس
للسنة الدراسية ٢٠١٨ - ٢٠١٩

المرحلة / دكتورا
المادة / دراسات متقدمة في علم النفس التربوي
الوقت / ثلاث ساعات
التاريخ /

س١/ كيف يتعلم المتعلم الحقائق والمفاهيم .... الخ ؟
ⓐ بيّن رأيك مع مثال حي لكل منها ؟ (٢٠) درجة

ⓑ هل أن للعمر علاقة بالقدرة العقلية للمتعلم ؟ وضّح ذلك ؟

س٢/ ⓐ إشرح encourage learning methods of developed Universities

ⓑ الطرق العلمية في تشخيص ظاهرة بطء التعلم لدى الأطفال

(٢٠) درجة

س٣/ عدّد (فقط) ما يأتي :- (لا تعليق ولا شرح) (٣٠) درجة

١- أنواع التعلم .
٢- خطوات تطبيق الفروق الفردية بين الطلاب أثناء المحاضرة .
٣- حدّد أحد الاساتذة في جامعة هارفارد سبعة أنواع من الذكاء وأنواع اخرى من الذكاء بيّن ما هي هذه الأنواع ؟
٤- تصنيف الإعاقة .
٥- أنماط التعلم عند (VARK) .

ملاحظة : تكتب باللغة الانكليزية الكلمات والجمل التي تحتاج كتابتها إلى اللغة الإنكليزية في الأسئلة وفروعها .

أستاذ المادة المختص
د. عمر ياسين

ب. م. د. فوزية إسماعيل عبد الرحمن

م. ح. د. محمد محي الدين صادق